

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2019-627

30.8.2019

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – avregistrering – dispensasjon – avtale med forhandler om innlevering av skilter.

Klager ble ilagt et gebyr for uforsikret motorvogn for perioden 27.3.19–1.4.19. Gebyret ble ilagt i forbindelse med et eierskifte. Klager kjøpte kjøretøyet onsdag den 27.3.19 og ønsket å avregistrere kjøretøyet fremfor å tegne ansvarsforsikring. Klager avtalte med bilforhandleren K at forhandleren skulle levere inn kjøretøyet skilter til nærmeste trafikkstasjon torsdag den 28.3.19. Grunnet sykdom hos forhandleren ble skiltene ikke levert inn før tirsdag den 2.4.19. Klager anførte at gebyret måtte ettergis da kjøretøyet ikke ble avregistrert innen tredøgnfristene grunnet forhold utenfor hans kontroll. Trafikksforsikringsforeningen anførte at det var innenfor klagers eget ansvar, og kontroll, å avregistrere kjøretøyet til ønsket tid. Nemnda kom til at det var grunnlag for gi dispensasjon fra det ilagte gebyret. Nemnda la blant annet vekt på at innleveringen skjedde før klager fikk varsel om gebyr, og at klager hadde god grunn til å tro at bilforhandleren ville overholde avtalen.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Trafikksforsikringsforeningen ila klager den 1.4.19 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 27.3.19 til og med 1.4.19.

Det fremgår av TFFAuto at salgsmelding vedrørende klagers kjøp av kjøretøyet ble levert til Statens vegvesen med vedtaksdato den 27.3.19. Kjøretøyet ble avregistrert den 2.4.19.

Klager har redegjort for at kjøretøyet ble kjøpt som "delebil". Kjøretøyet kjennemerker ble derfor levert til bilforhandleren K, og det ble avtalt at forhandleren på klagers vegne skulle levere inn kjennemerkene til trafikkstasjonen torsdag den 28.3.19. Grunnet sykdom hos ansatte hos forhandleren ble imidlertid ikke kjennemerkene levert inn før tirsdag den 2.4.19.

Klager har fremlagt en signert bekreftelse fra bilforhandler K vedrørende avtalen om innlevering av kjennemerkene. Bekreftelsen er datert den 4.4.19, og det fremgår av denne at:

Innlevering skilt

Skilter med reg.nr (...) ble levert til (bilforhandler K) 28.03.2019. Disse skulle da leveres Trafikkstasjonen på (...).

Pga sykdom hos vår sjåfør ble disse ikke innlevert før 02.04.

Klager har i det vesentlige anført at gebyret må ettergis da kjøretøyet ikke ble avregistrert innen tredøgnfristene grunnet forhold utenfor hans kontroll. Klager inngikk en avtale med bilforhandleren K om innlevering av kjennemerkene, og la derfor til grunn at kjøretøyet ble

avregistrert iht. avtalen med den profesjonelle aktøren. Kjennermerkene ble imidlertid ikke levert inn iht. avtalen. Dette grunnet sykdom hos forhandlerens sjåfør.

Trafikksforsikringsforeningen har i det vesentlige anført at klager ble eier av kjøretøyet ved vedtaksdatoen for salgsmeldingen, og fra denne datoen underlagt forsikringsplikt.

Trafikksforsikringsforeningen har videre anført at det ikke er grunnlag for å ettergi gebyret.

Uavhengig av om klager ga bilforhandler K ansvaret med å levere inn kjennermerkene bar klager selv ansvaret for å avregistrere kjøretøyet til ønsket tid. Videre kunne klager i ettertid forsikret seg om at kjennermerkene faktisk var levert inn, enten ved å kontakte forhandleren eller å søke i Motorvognregisteret.

I sitt krav om nemnd har Trafikksforsikringsforeningen i korte trekk anført at når klager gir ansvaret for å avregistrere kjøretøyet fra seg gjennom en avtale, er dette en risiko han må bære. Å inngå en avtale om innlevering av skilte er et forhold innenfor klagers kontroll, og klager kan evt. søke regress fra bilforhandleren.

Sekretariatets konklusjon: Sekretariatet konkluderte med gebyret var korrekt ilagt. Sekretariatet konkluderte videre med at gebyret måtte ettergis etter dispensasjonsbestemmelsen, og la blant annet vekt på at det var inngått en avtale med en profesjonell aktør, og at det fremsto rimelig at klager stolte på at bilforhandler K ville overholde avtalen. Klager hadde gjort det som kunne forventes for å få avregistrert kjøretøyet innen tredøgnfrist.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Nemnda er enig med sekretariatet i at gebyret er korrekt ilagt og viser til sekretariatets begrunnelse for det.

Sakens hovedspørsmål er om gebyret kan ettergis i medhold av gjeldende dispensasjonsregler.

Trafikksforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlatsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9.

Finansdepartementet sendte 30.11.16 ut et høringsnotat med forslag til endringer i bilansvarslova og forskrift om trafiktrygd. I høringsnotatet var dispensasjonsregelen kun tenkt tatt inn i forskriften § 9. Om denne skrev departementet på side 23 følgende:

TFF kan etter forskriftsforslaget § 9 dispensere fra mulktplikten i særlige tilfeller. Det må forventes at TFF praktiserer fullmakten strengt, og at det i praktiseringen ses hen til likebehandlingshensyn og presedens.

I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttaler Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren. Forsikringsselskapenes døgnåpne tilbud innebærer at det normalt kan tegnes forsikring når som helst.

Finansklagenemnda, som i medhold av gebyrforskriften § 8 siste ledd, er gitt kompetanse til å prøve alle sider av saken, har i sine avgjørelser bygget på disse uttalelsene.

Nærværende sak gjelder avskilting; innlevering av skilte til en trafikkstasjon tilhørende Statens vegvesen. Nemnda har i sin praksis likestilt dette med kravene til ny eier om å tegne forsikring. Det innebærer at skiltene må levers inn innen samme frist som gjelder for å tegne ny forsikring.

Når det gjelder spørsmålet om dispensasjon, bør man likevel være oppmerksom på at det eksisterer en forskjell; mens forsikring kan tegnes døgnet rundt også i helger, er trafikkstasjonene kun åpne på virkedager og kan også ha stengt enkelte dager i uka. De såkalte "dropplukene" har ved enkelte stasjoner tatt sikte på å kompensere for dette. Departementets uttalelse i proposisjonen sier ikke noe direkte om avskilting.

Kjøretøyet, som denne saken gjelder, ble kjøpt av bilforhandleren onsdag 27.3.19. Bilforhandleren har skriftlig bekreftet at det ble inngått en avtale med klager om at han skulle innlevere skiltene dagen etter, hvorefter en ansatt hos bilforhandleren skulle sørge for at disse ble levert til nærmeste trafikkstasjon innen fristen etter gebyrforskriften § 4 andre ledd. Fristen gikk ut fredag 29.3.19. Bilforhandleren har opplyst at skiltene, til tross for dette, først ble levert tirsdag 2.4.19. Grunnen til dette er av bilforhandleren opplyst å være sykdom.

Sekretariatet kom til at det her burde gis dispensasjon. Trafikkforsikringsforeningen har i sin begjæring om behandling i nemnd tilkjennegitt at den er enig med sekretariatet i at klager hadde rimelig grunn til å tro at skiltene ville bli levert innen fristen, og at han ikke kunne bebreides for at det ikke skjedde. Foreningen har imidlertid påpekt at det lå innenfor klagers kontroll å inngå avtalen, og det må derfor være han som bærer risikoen for at det skjer noe hos eller med bilforhandleren som gjør at innleveringen blir forsinket.

Nemnda er kommet til samme resultat som sekretariatet. For det første pekes det på at innleveringen skjedde før klager fikk varsel om gebyr. Nemnda legger dessuten vekt på at bilforhandleren hadde kort tid til rådighet etter at skiltene ble innlevert i forretningen. Klager måtte ved innleveringen ha god grunn til å tro at bilforhandleren hadde tilstrekkelig oversikt over sine gjøremål og kapasitet, og at det i motsatt fall ville bli gitt beskjed om at man likevel ikke kunne oppfylle avtalen. Det dreier seg dessuten om en profesjonell forhandler med regelmessig, antagelig daglig, direktekontakt med trafikkstasjonen. Dersom noe uforutsett inntraff etter innlevering torsdag eller på fredagen, hadde klager god grunn til å regne med at han ville fått beskjed om dette slik at han kunne ordne innleveringen på en annen måte.

Etter nemndas syn er forholdene i denne saken så spesielle at det ikke vil være brudd på likebehandlingshensynet eller danne presedens å gi dispensasjon fra det ilagte gebyret.

Klager gis etter dette medhold og plikter ikke å betale gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Hanne Kvalshaug (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).